

Nourish the Roots, and the Branches Will Grow

By Elder Dieter F. Uchtdorf
Of the Quorum of the Twelve Apostles

Stipriniet saknes, un zari augs

Elders Dīters F. Uhtdorfs
no Divpadsmiņ apustuļu kvoruma

October 2024 general conference

The branches of your testimony will draw strength from your deepening faith in Heavenly Father and His Beloved Son.

Jūsu liecības zari gūs spēku no jūsu padziļinātās ticības Debesu Tēvam un Viņa Mīļajam Dēlam.

An Old Chapel in Zwickau

The year 2024 is something of a milestone year for me. It marks 75 years since I was baptized and confirmed a member of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints in Zwickau, Germany.

My membership in the Church of Jesus Christ is precious to me. To be counted among God's covenant people, with you, my brothers and sisters, is one of the greatest honors of my life.

When I think about my personal journey of discipleship, my mind often goes back to an old villa in Zwickau, where I have cherished memories of attending sacrament meetings of the Church of Jesus Christ as a child. It is there where the seedling of my testimony received its earliest nourishing.

This chapel had an old air-driven organ. Every Sunday a young man was assigned to push up and down the sturdy lever operating the bellows to make the organ work. I sometimes had the great privilege of assisting in this important task.

While the congregation sang our beloved hymns, I pumped with all my strength so the organ would not run out of wind. From the bellows operator seat, I had a great view of some stunning stained-glass windows, one depicting the Savior Jesus Christ and another portraying Joseph Smith in the Sacred Grove.

Vecais lūgšanu nams Cvikavā

2024. gads man ir zināmā mērā zīmīgs. Šogad aprit 75 gadi, kopš mani kristīja un konfirmēja par Pēdējo Dienu Svēto Jēzus Kristus Baznīcas locekli Cvikavā, Vācijā.

Piederība Jēzus Kristus Baznīcai man ir dārga. Tikt pieskaitītam pie Dieva derības ļaudīm kopā ar jums, mani brāļi un māsas, ir viens no lielākajiem pagodinājumiem manā dzīvē.

Kad es domāju par savu personīgo mācekļības ceļu, manas domas bieži vien pievēršas vecajam namam Cvikavā un dārgajām atmiņām par to, kā bērnībā tur apmeklēju Jēzus Kristus Baznīcas Svētā Vakarēdiena sanāksmes. Tieši tur manas liecības stādiņš saņēma savu agrīno stiprinājumu.

Šajā lūgšanu namā bija vecas, ar gaisa plēšām darbināmas ērģeles. Katru svētdienu kāds jauniešis tika norīkots stumt uz augšu un uz leju stingro sviru, kas darbināja plēšas, lai ērģeles skanētu. Man dažreiz bija tā lielā privilēģija palīdzēt šajā svarīgajā uzdevumā.

Kamēr draudze dziedāja mūsu iemīļotās Baznīcas dziesmas, es no visa spēka pumpēju gaisu, lai ērģeles nepārstātu skanēt. No plēšu darbinātāja vietas man pavērās brīnišķīgs skats uz satriecošajām vitrāžām, no kurām vienā bija attēlots Glābējs Jēzus Kristus, bet otrā — Džozefs Smits Svētajā birzī.

I can still remember the sacred feelings I had as I looked at those sunlit windows while listening to the testimonies of the Saints and singing the hymns of Zion.

In that holy place, the Spirit of God bore witness to my mind and heart that it was true: Jesus Christ is the Savior of the world. This is His Church. The Prophet Joseph Smith saw God the Father and Jesus Christ and heard Their voices.

Earlier this year, while on assignment in Europe, I had the opportunity to return to Zwickau. Sadly, that beloved old chapel isn't there anymore. It was torn down many years ago to make room for a large apartment building.

What Is Eternal, and What Is Not?

I admit that it's sad to know that this beloved building from my childhood is now just a memory. It was a sacred building to me. But it was just a building.

By contrast, the spiritual witness I gained from the Holy Ghost those many years ago has not passed away. In fact, it has grown stronger. The things I learned in my youth about the fundamental principles of the gospel of Jesus Christ have been my firm foundation throughout my life. The covenant connection I forged with my Heavenly Father and His Beloved Son has stayed with me—long after the Zwickauchapel was dismantled and the stained-glass windows were lost.

“Heaven and earth shall pass away,” Jesus said, “but my words shall not pass away.”

“The mountains shall depart, and the hills be removed; but my kindness shall not depart from thee, neither shall the covenant of my peace be removed, saith the Lord.”

One of the most important things we can learn in this life is the difference between what is eternal and what is not. Once we understand that, everything changes—our relationships, the choices we make, the way we treat people.

Knowing what is eternal and what is not is key to growing a testimony of Jesus Christ and His Church.

Don't Mistake the Branches for the Roots

The restored gospel of Jesus Christ, as the Prophet Joseph Smith taught, “embrace[s] all, and every item of truth.” But that doesn't mean that all truth is of equal value. Some truths are

Joprojām atceros svētās izjūtas, kas mani pārņēma, skatoties uz šiem saules apspīdētajiem logiem, klausoties svēto liecībās un dziedot Cīanas dziesmas.

Šajā svētajā vietā Dieva Gars liecināja manam prātam un sirdij, ka tā ir patiesība — Jēzus Kristus ir pasaules Glābējs. Šī ir Viņa Baznīca. Pravietis Džozefs Smits redzēja Dievu Tēvu un Jēzu Kristu un dzirdēja Viņu balsis.

Šī gada sākumā, atrodoties komandējumā Eiropā, man bija iespēja atgriezties Čvikavā. Diemžēl šī iemīļotā lūgšanu nama tur vairs nav. Pirms daudziem gadiem tas tika nojaukts, lai atbrīvotu vietu lielai daudzdzīvokļu ēkai.

Kas ir mūžīgs, un kas nav?

Jāatzīst, ka ir skumji apzināties, ka šī manā bērnībā iemīļotā ēka tagad ir palikusi tikai atmiņās. Tā man bija svēta ēka. Taču tā bija tikai ēka.

Turpretī garīgā liecība, ko es pirms daudziem gadiem saņēmu no Svētā Gara, nav zudusi. Patiesībā tā ir kļuvusi spēcīgāka. Tas, ko jaunībā iemācījos par Jēzus Kristus evaņģēlija pamatprincipiem, ir bijis mans stingrais pamats visas dzīves garumā. Derību saikne, ko es izveidoju ar savu Debesu Tēvu un Viņa mīloto Dēlu, ir palikusi manī vēl ilgi pēc tam, kad Čvikavas kapela tika nojaukta un vitrāžas — zaudētas.

„Debess un zeme zudīs,” Jēzus teica, „bet Mani vārdi nekad nezudīs.”

„Lai arī kalni atkāptos un pakalni sakustētos, bet Mana žēlastība neatkāpsies no tevis un Mana miera derība nešķobīsies, saka Tas Kungs.”

Viena no svarīgākajām lietām, ko mēs šajā dzīvē varam iemācīties, ir atšķirt to, kas ir un kas nav mūžīgs. Kad mēs to saprotam, viss mainās — mūsu attiecības, mūsu izvēles, mūsu attieksme pret cilvēkiem.

Lai liecība par Jēzu Kristu un Viņa Baznīcu augtu, ir svarīgi zināt, kas ir mūžīgs un kas nav mūžīgs.

Nesajauciet zarus ar saknēm

Jēzus Kristus atjaunotais evaņģēlijs, kā mācīja pravietis Džozefs Smits, „aptver visus un katru no patiesības elementiem.” Taču tas nenozīmē, ka katra patiesības sastāvdaļa ir vienlīdz vērtīga. Da-

core, essential, at the root of our faith. Others are appendages or branches—valuable, but only when they are connected to the fundamentals.

The Prophet Joseph also said, “The fundamental principles of our religion are the testimony of the Apostles and Prophets, concerning Jesus Christ, that He died, was buried, and rose again the third day, and ascended into heaven; and all other things which pertain to our religion are only appendages to it.”

In other words, Jesus Christ and His atoning sacrifice are the root of our testimony. All other things are branches.

This is not to say that the branches are unimportant. A tree needs branches. But as the Savior told His disciples, “The branch cannot bear fruit of itself, except it abide in the vine.” Without a connection to the Savior, to the nourishment found in the roots, a branch withers and dies.

When it comes to nourishing our testimonies of Jesus Christ, I wonder if we sometimes mistake the branches for the roots. This was the mistake Jesus observed in the Pharisees of His day. They paid so much attention to the relatively minor details of the law that they ended up neglecting what the Savior called “the weightier matters”—fundamental principles like “justice and mercy and faith.”

If you want to nourish a tree, you don’t splash water on the branches. You water the roots. Similarly, if you want the branches of your testimony to grow and bear fruit, nourish the roots. If you are uncertain about a particular doctrine or practice or element of Church history, seek clarity with faith in Jesus Christ. Seek to understand His sacrifice for you, His love for you, His will for you. Follow Him in humility. The branches of your testimony will draw strength from your deepening faith in Heavenly Father and His Beloved Son.

For example, if you want a stronger testimony of the Book of Mormon, focus on its witness of Jesus Christ. Notice how the Book of Mormon testifies of Him, what it teaches about Him, and how it invites and inspires you to come unto Him.

If you’re seeking a more meaningful experience in Church meetings or in the temple, try looking for the Savior in the sacred ordinances we receive there. Find the Lord in His holy house.

If you ever feel burned out or overwhelmed

žas patiesās mācības ir būtiskas, nepieciešamas, tās ir mūsu ticības pamatā. Citas ir piedēkļi vai atzari — vērtīgas, bet tikai tad, ja tās ir piesaistītas pamatiem.

Pravietis Džozefs Smits arī teica: „Mūsu reliģijas pamatprincipi ir apustuļu un praviešu liecība par Jēzu Kristu — ka Viņš nomira, tika apglabāts un trešajā dienā augšāmcelās, un uzkāpa debesīs; un viss pārējais, kas attiecas uz mūsu reliģiju, ir tikai pielikumi tam.”

Citiem vārdiem sakot, Jēzus Kristus un Viņa īstenotās Izpiršanas upuris ir mūsu liecības pamatā. Viss pārējais ir zari.

Tas nenozīmē, ka zari ir mazsvarīgi. Kokam ir vajadzīgi zari. Bet, kā Glābējs teica Saviem mācekļiem: „Zars nevar nest augļus no sevis, ja tas nepaliek pie vīnakoka.” Bez saiknes ar Glābēju, bez barības, kas atrodama saknēs, zars nokalst un iet bojā.

Kad runa ir par mūsu liecības stiprināšanu attiecībā uz Jēzu Kristu, es domāju, vai mēs dažkārt nesajaucam zarus ar saknēm. Šo kļūdu Jēzus Savā laikā novēroja farizeju attieksmē. Viņi pievērsa tik daudz uzmanības salīdzinoši maznozīmīgām likuma detaļām, ka galu galā atstāja novārtā to, ko Glābējs sauca par „svarīgākām lietām” — tādus pamatprincipus kā „taisnīgums, žēlastība un ticība”.

Ja vēlaties padzirdīt koku, nesmidziniet ūdeni uz zariem. Laistiet saknes. Līdzīgi, ja vēlaties, lai jūsu liecības zari augtu un nestu augļus, stipriniet saknes. Ja neesat pārliecināti par kādu konkrētu doktrīnu, paradumu vai Baznīcas vēstures elementu, tiecieties pēc skaidrības ticībā Jēzum Kristum. Centieties izprast Viņa upuri par jums, Viņa mīlestību pret jums, Viņa gribu attiecībā uz jums. Sekojiet Viņam pazemībā. Jūsu liecības zari gūs spēku no jūsu padziļinātās ticības Debesu Tēvam un Viņa Mīļajam Dēlam.

Piemēram, ja vēlaties spēcīgāku liecību par Mormona Grāmatu, koncentrējieties uz tās liecību par Jēzu Kristu. Ievērojiet, kā Mormona Grāmata liecina par Viņu, ko tā māca par Viņu un kā tā aicina un iedvesmo jūs nākt pie Viņa.

Ja jūs meklējat jēgpilnāku pieredzi Baznīcas sapulcēs vai templī, pamēģiniet meklēt Glābēju svētajos priekšrakstos, ko mēs tur saņemam. Atrodiet To Kungu Viņa svētajā namā.

Ja kādreiz jūtaties izdeguši vai nomākti savā

by your Church calling, try refocusing your service on Jesus Christ. Make it an expression of your love for Him.

Nourish the roots, and the branches will grow. And in time, they will bear fruit.

Rooted and Built Up in Him

Strong faith in Jesus Christ doesn't happen overnight. No, in this mortal world, it's the thorns and thistles of doubt that grow spontaneously. The healthy, fruitful tree of faith requires intentional effort. And a vital part of that effort is making sure we are firmly rooted in Christ.

For example: At first, we may be drawn to the Savior's gospel and Church because we are impressed by the friendly members or by the kind bishop or the clean looks of the chapel. These circumstances are certainly important to grow the Church.

Nevertheless, if the roots of our testimony never grow deeper than that, what will happen when we move to a ward that meets in a less impressive building, with members who aren't so friendly, and the bishop says something that offends us?

Another example: Doesn't it seem reasonable to hope that if we keep the commandments and are sealed in the temple, we will be blessed with a large, happy family with bright, obedient children, all of whom stay active in the Church, serve missions, sing in the ward choir, and volunteer to help clean the meetinghouse every Saturday morning?

I certainly hope that all of us will see this in our lives. But what if it doesn't happen? Will we stay bound to the Savior regardless of circumstances—trusting Him and His timing?

We must ask ourselves: Is my testimony based on what I hope to happen in my life? Is it dependent on the actions or attitudes of others? Or is it firmly founded on Jesus Christ, "rooted and built up in him," regardless of life's changing circumstances?

Traditions, Habits, and Faith

The Book of Mormon tells of a people who "were strict in observing the ordinances of God." But then a skeptic named Korihor came along, mocking the Savior's gospel, calling it the "foolish" and "silly traditions of their fathers." Ko-

Baznīcas aicinājumā, mēģiniet pārorientēt savu kalpošanu uz Jēzu Kristu. Padariet to par savas mīlestības izpausmi pret Viņu.

Stipriniet saknes, un zari aug. Un ar laiku tie nesīs augļus.

Sakņodamies un augdami Viņā

Spēcīga ticība Jēzum Kristum nerodas uzreiz. Nē, šajā mirstīgajā pasaulē spontāni aug tikai šaubu ērkšķi un dadži. Veselīgs, auglīgs ticības koks prasa apzinātas pūles. Un būtiska šo pūļu daļa ir pārlicināšanās, ka esam stingri iesakņojušies Kristū.

Piemēram, sākumā Glābēja evaņģēlijam un Baznīcai mūs var piesaistīt draudzīgie draudzes locekļi, laipnais bīskaps vai lūgšanu nama tīrība. Šie apstākļi noteikti ir svarīgi Baznīcas izaugsmei.

Tomēr, ja mūsu liecības saknes nekad neiesakņojas dziļāk, kas notiks, kad mēs pārcelsimies uz draudzi, kas pulcējas ne tik iespaidīgā ēkā, kur draudzes locekļi nav tik draudzīgi un bīskaps pateiks ko tādu, kas mūs aizvaino?

Vēl viens piemērs: vai nešķiet saprātīgi cerēt, ka tad, ja mēs ievērosim baušļus un tiksim saistīti templī, mēs tiksim svētīti ar lielu, laimīgu ģimeni, ar gudriem, paklausīgiem bērniem, no kuriem visi būs aktīvi Baznīcā, kalpos misijā, dziedās draudzes kori un katru sestdienas rītu brīvprātīgi palīdzēs uzskot sanāksmju namu?

Es noteikti ceru, ka mēs visi to savā dzīvē pieredzēsim. Bet ja nu tā nenotiek? Vai mēs paliksim piesaistīti Glābējam, neatkarīgi no apstākļiem — uzticoties Viņam un Viņa noliktajam laikam?

Mums ir jājautā sev: „Vai mana liecība ir balstīta uz manas dzīves cerībām un gaidām? Vai tā ir atkarīga no citu cilvēku rīcības vai attieksmes? Vai arī tā ir stingri balstīta uz Jēzu Kristu, „[sakņojas] Viņā, [aug] Viņā”, neatkarīgi no mainīgajiem dzīves apstākļiem?”

Tradīcijas, ieradumi un ticība

Mormona Grāmatā ir aprakstīta tauta, kas bija „stingr[a] Dieva priekšrakstu ievērošanā”. Bet tad parādījās skeptiķis, vārdā Korihors, kurš izsmēja Glābēja evaņģēliju, saucot to par „muļķīgām viņu tēvu paražām”. Korihors aizvilināja

rihor led “away the hearts of many, causing them to lift up their heads in their wickedness.” But others he could not deceive, because to them, the gospel of Jesus Christ was much more than a tradition.

Faith is strong when it has deep roots in personal experience, personal commitment to Jesus Christ, independent of what our traditions are or what others may say or do.

Our testimony will be tested and tried. Faith is not faith if never tested. Faith is not strong if never opposed. So don't despair if you have trials of faith or unanswered questions.

We should not expect to understand everything before we act. That is not faith. As Alma taught, “Faith is not to have a perfect knowledge of things.” If we wait to act until all of our questions are answered, we severely limit the good we can accomplish, and we limit the power of our faith.

Faith is beautiful because it persists even when blessings don't come as hoped for. We can't see the future, we don't know all the answers, but we can trust Jesus Christ as we keep moving forward and upward because He is our Savior and Redeemer.

Faith endures the trials and the uncertainties of life because it is firmly rooted in Christ and His doctrine. Jesus Christ, and our Father in Heaven who sent Him, together constitute the one undeviating, perfectly reliable object of our trust.

A testimony is not something that you build once and it stands forever. It's more like a tree that you nourish constantly. Planting the word of God in your heart is only the first step. Once your testimony starts to grow, then the real work begins! That's when you “nourish it with great care, that it may get root, that it may grow up, and bring forth fruit.” It takes “great diligence” and “patience with the word.” But the Lord's promises are sure: “Ye shall reap the rewards of your faith, and your diligence, and patience, and long-suffering, waiting for the tree to bring forth fruit unto you.”

My dear brothers and sisters, my dear friends, there's a part of me that misses the old Zwickau chapel and its stained-glass windows. But over the past 75 years, Jesus Christ has led me on a journey through life that is more thrilling than I could ever have imagined. He has

„daudzu sirdis, likdams tiem pacelt savas galvas savās nekrietnībās”. Taču citus viņš nespēja maldināt, jo viņiem Jēzus Kristus evaņģēlijs nozīmēja daudz vairāk par tradīciju.

Ticība ir stipra, ja tai ir dziļas saknes personīgajā pieredzē, personīgajā uzticībā Jēzum Kristum, neatkarīgi no tā, kādas ir mūsu tradīcijas vai ko citi saka vai dara.

Mūsu liecība tiks pārbaudīta. Ticība nav ticība, ja tā nekad netiek pārbaudīta. Ticība nav stipra, ja tā nav pieredzējusi pretestību. Tāpēc nekriet izmisumā, ja jums ir ticības pārbaudījumi vai neatbildēti jautājumi.

Mums nevajadzētu gaidīt, ka mēs visu sapratīsim, pirms sākam rīkoties. Tā nav ticība. Alma mācīja: „Ticība nav pilnīgas zināšanas par kaut ko.” Ja mēs atliekam rīkošanos, līdz tiks saņemtas atbildes uz visiem mūsu jautājumiem, mēs ļoti ierobežojam to labo, ko varam paveikt, un mēs ierobežojam savas ticības spēku.

Ticība ir skaista, jo tā ir neatlaidīga pat tad, kad negūstam cerētās svētības. Mēs nevaram redzēt nākotni, mēs nezinām visas atbildes, bet mēs varam uzticēties Jēzum Kristum, turpinot virzīties uz priekšu un uz augšu, jo Viņš ir mūsu Glābējs un Pestītājs.

Ticība iztur dzīves pārbaudījumus un neskaidrības, jo tā ir stingri iesakņojusies Kristū un Viņa mācībā. Jēzus Kristus un mūsu Debesu Tēvs, kurš Viņu sūtīja, abi kopā veido mūsu vienīgo, nemainīgo un pilnībā uzticamo palāvības objektu.

Liecība nav kas tāds, ko cilvēks izveido vienreiz un kas paliek mūžīgi. Tā drīzāk līdzinās kokam, kas pastāvīgi jākopj. Dieva vārda iedēstīšana savā sirdī ir tikai pirmais solis. Kad jūsu liecība sāk augt, tad tikai sākas īstais darbs! Tad jūs „kopsit to ar lielu rūpību, [lai] tas iesakņotos un augtu, un nestu augļus”. Tas prasa „lielu rūpību” un „pacietību ar vārdu”. Taču Tā Kunga solījumi ir droši: „Gaidot, kad koks nesīs jums augļus, jūs pļausit savas ticības un savas uzcītības, un pacietības, un iecietības ražu.”

Mani dārgie brāļi un māsas, mani dārgie draugi, daļiņa manas sirds ilgojas pēc vecās Cvikavas kapelas ar tās vitrāžu logiem. Taču pēdējo 75 gadu gaitā Jēzus Kristus ir vadījis mani dzīves ceļojumā, kas ir izrādījies aizraujošāks, nekā es jebkad varēju iedomāties. Viņš mani ir mierinājis

comforted me in my afflictions, helped me to recognize my weaknesses, healed my spiritual wounds, and nourished me in my growing faith.

It is my sincere prayer and blessing that we will constantly nourish the roots of our faith in the Savior, in His doctrine, and in His Church. Of this I testify in the sacred name of our Savior, our Redeemer, our Master—in the name of Jesus Christ, amen.

ciešanās, palīdzējis man atpazīt savas vājības, dziedinājis manas garīgās brūces un stiprinājis manu augošo ticību.

Tā ir mana sirsnīgā lūgšana un svētība, lai mēs pastāvīgi stiprinātu savas ticības saknes Glābējā, Viņa mācībā un Viņa Baznīcā. Par šo es liecinu mūsu Glābēja, mūsu Pestītāja, mūsu Skolotāja svētajā Vārdā — Jēzus Kristus Vārdā. Āmen.